

„katakombe sv. Kalista“. Vrh griča stoji mala hišica, kjer smo se oglasili za vstop, plačali povoljno nekaj malo soldov, dobili vsak svojo malo voščeno svečico in ko je bila družba skup, napotili smo se proti vhodu, ki ima veliko enakost s kakim rudnikom. Neka sveta groza, miločutje, ginenje, občudovanje, da! tisoče misli spreletí človeškega duha, ki ga objame tamna noč katakomb, pri svitu slabo brleče lučice pa koraka polagoma po dolgih hodiščih, gledaje po obeh straneh tesne prostore, kjer so našli mučeniki in umrli kristijani prvih treh stoletij po strašanskih mukah in trpljenja polnem življenji zadnji počitek. Ker se pota pogosto zavijajo na strani k desni in levi, voditelji pa so pač malo prehitro korakali naprej, se na marsikakem znamenitem kraji nismo mogli pomuditi tako dolgo, kakor bi se bili radi. Katakombe sv. Kalista so namreč med vsemi največe (razširjajo se kakih 9 kilometrov ali okoli 6 milj pod zemljo); pa tudi najznamenitnejše, ker v njih je bilo položenih k večnemu počitku 74 papežev in nad 174 tisoč mučnikov. Veliko znamenitih reči: slik, napisov in posameznih črk na še ne odprtih rakvah videti je; tu in tam leži tudi še kaka mrtvaška koščica, katera se pa pod kaznijo izobčenja ne sme odnesti. Le kaki mali kamniček ali pa peščica prsti sme se vzeti seboj za spomin. Pride se tudi v bolj prostorne dupline, ki so služile v pokopališče celim družinam, kot shajališča za opravljanje službe božje itd. Med vsemi nekako najbolj me je ginila grobna duplina, v kateri je bilo najdeno truplo sv. Cecilije, zavetnice pevstva, katero je bilo sicer prenešeno v cerkev, ki stoji na mestu njenega doma v Rimu, a duplina je ostala nespremenjena in pred njo se vsako leto na priprosti kamniti mizi v god sv. Cecilije opravlja daritev sv. maše. Priporočal sem na tem mestu sebe in svoje pevstvo v posebno predprošnjo tej slavni svetnici.

Ko smo prišli iz katakomb zopet na dan, radi bi se bili podali še naprej do bazilike sv. Sebastijana, ker se baje še le od tam naprej vidijo posebno znamenite razvaline slavnih rimljanskih grobišč in katere neki pisalec imenuje „ponosne spominke ponosnih mrtvecev“. Znamenita je hoja po tej cesti tudi za to, ker je bila dodelana uže 308 let pred Kristusovim rojstvom. Pelje ona proti spodnji Italiji, Napolju itd. Ker se je pa nekemu izmed družbe mudilo nazaj v mesto, podali smo se tudi vsi drugi z njim. V urni vožnji pa bili bi kmalu prezrli mično cerkvico, ki stoji ob „apiški cesti“ pri desni roki in se ji pravi „Gospod, kam greš?“ Gosp. br. Weremund opozoril nas je bil na njo, ko smo se uže memo nje odpeljali; vendar smo se povrnili nazaj in ogledali jo. Povod k zidanju in imenu dala je naslednja dogodba. Malo pred smrtjo sv. Petra je hotel on na nadležno prošnjo kristjanov pobegniti iz Rima. Prišel je bil po „apiški cesti“ uže iz mesta. Tu, kjer zdaj cerkev stoji, sreča ga Izveličar. Sv. Peter, spoznaje ga, vpraša ga ves prestrašen: „Gospod, kam greš?“ in dobil je odgovor: „V Rim grem, da me bodo še enkrat križali“. Sv. Peter je razumel, kaj mu je hotel Jezus s tem reči; Jezus mu zgine izpred oči, on pa se zdajci povrne v Rim, kjer je bil kmalu potem vjet, vječen, k smrti križa obsojen in umorjen. Sredi cerkve je vdolana v tlak bela marmelnata plošča, v katero je vtisnjena stopinja Jezusove noge. Zavarovana je na vrhni strani z železno rešetko, ki je tako vravnana, da obiskovalci stopinjo poljubiti morejo. To čast skazali smo svetinji tudi mi.

(Dalje prihodnjič.)

Obraavnave deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

V peti seji 22. t. m. je najprvo gospod deželni glavar naznanil zbornici, kako prijazno je bila sprejeta deputacija kranjskega deželnega zbora v Trstu pri cesarji in kako je on rekel, da se zanima za deželo in ji ostane naklonjen. Temu sporočilu so odgovarjali „hoch“ in „živijo“.

Med ustnimi poročili finančnega odseka je bil prvi o prošnji učitelja Ranta, naj bi se učitelji ljudskih šol še dalje podučevali v kmetijstvu na slapenski šoli. Poročevalec Kaltenegger je predlagal, da bi se to podučevanje popustilo, ker poročilo vodstva o učiteljih, ki so se letos vdeleževali, ni ugodno; naj se toraj dotični v proračunu za prihodnje leto postavljeni znesek izbriše. Temu nasproti pa prošnjo prav toplo podpirajo dr. Poklukar in Lavrenčič tudi proti ugovorom dr. Vošnjaka in sklene se, da bo še ostal ta poduk, za katerega se dovoli 400 gold.

Nekaj razgovora je bilo pri prošnji čebelarjev iz ribniške doline za odpravo taks, katere pobirajo nekatere občine za tuje, na pašo prignane čebele. Govorila sta poslanca Lavrenčič in Dežman, pa deželni predsednik gosp. Winkler. Odgovor na to peticijo pa je ta, da občine tako teh taks ne smejo pobirati po postavi.

Več se je govorilo o cesti od Dolenjega Logatca v Žir, katera naj bi se vvrstila med okrajne ceste. Razgovora vdeležila sta se poslanca Detelja in Lavrenčič in deželni predsednik Winkler; sklenilo se je, prošnjo oddati deželnemu odboru, da jo natančneje pretrese in podá svoje nasvete prihodnjemu zboru.

Potem je bila še cela vrsta poročil, zadevajočih upravni del deželnega odbora, ki so se brez ugovora sprejeli.

Interpelacija

do preblagorodnega gospoda c. kr. deželnega predsednika, stavljena v 4. seji deželnega zbora kranjskega dne 19. septembra t. l.

Nemški „Schulverein“ omenja v svojem poročilu, ki ga je 18. maja t. l. podal občnemu zboru, tudi svojega delovanja na Kranjskem ter pravi:

„In Krain dürfte, mit Ausnahme der Sprachinsel Gottschee, die eine Sonderstellung einnimmt, die Thätigkeit des Schulvereins wohl in nächster Zeit stärker in Anspruch genommen werden. Bisher beschränkten wir uns darauf, Remunerationen für besonders, über das Pflichtmässige hinausgehenden Eifer im deutschen Sprachunterrichte an gemischtsprachigen Schulen auszusprechen und zu bewilligen. Solche Remunerationen erfolgten fünf im Jahre 1881, sechs sind für das Jahr 1882 ausgeschrieben.“ („Na Kranjskem, razun jezičnega otoka kočevskega, ki ima svoje posebne razmere, utegne imeti „Schulverein“ v najbližnjem času pač več opraviti. Dozdaj smo razpisovali in dovoljevali le nagrade za posebno dolžnost presegajočo gorečnost v podučevanju nemškega jezika na večjezičnih šolah. Takih nagrad smo dali l. 1881. pet, za leto 1882. jih je razpisanih šest.“)

Za tem omenja še posebej svojega delovanja na Kočevskem, rekši, da je nemški „Schulverein“ s svojimi doneski tam pripomogel k vstanovitvi 6 šol, podarivši za šolska poslopja na Smuku, Topli rebri in Poljanicah po 1000 gold., za šolo v Ovčaku 2200 gold., v kojih je všteti 1000 mark, ki jih je prejel iz Mogunca, za šolo v Maverlu 3800 gld., za šolo v Grčaricah pa hišo,